

„Veselības veicināšana darba vietās – iespējas un pieredze” **Piemēri un iespējas**

Ivars Vanadziņš, Dr.med.,
Darba drošības un vides veselības institūts,
Rīgas Stradiņa universitāte
Daugavpils, 11.10.2017.

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides veselības
institūts

Tipiskākie VVDV virzieni?

- Galvenās virzienu/pasākumu grupas:
 - » **darba apstākļu tālāka uzlabošana virs minimālo prasību apjoma** – piemēram, elastīga darba laika organizēšana, ļaujot darbiniekiem darba laika sākumu un beigas izvēlēties pašam;
 - » **vispārējā veselības stāvokļa uzlabošana** – piemēram, vakcinācija pret gripu;
 - » **veselīgu ēšanas paradumu veicināšana** – veselīgu maltīšu nodrošināšana darba vietās, liekā svara kontroles programmu veicināšana;

Tipiskākie VVDV virzieni?

- » **fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida veicināšana** – piemēram, speciālu vingrojumu kompleksu veidošana;
- » **sociālo kontaktu veicināšana** – piemēram, kopīgu pasākumu organizēšana, t.sk. ārpus darba laika un vietas, ģimeņu iesaistīšana;
- » **atkarību profilakse un mazināšana** – piemēram, informācijas kampaņas par alkoholisko un narkotisko vielu, kā arī medikamentu radītajām problēmām, atkarības ārstēšanas programmu ieviešana.

Darba apstākļu tālāka uzlabošana

- Doma – nodrošināt labākus apstākļus salīdzinājumā ar minimālo prasību izpildi:
 - » Mikroklimate (īpaši caurvējš, sauss gaiss u.c.) uzlabošana,
 - » apgaismojuma uzlabošana,
 - » darba vietu iekārtojuma pilnveidošana (ergonomikas uzlabošana) u.c.,
 - » darba organizācijas, darba laika plānošanas u.c. faktoru uzlabošana;
 - » Riska grupu darba aizsardzības organizācija (grūtnieces, barojošas mātes, jaunieši u.c.)

Piemēri – Ergonomikai: Darbvirsmas

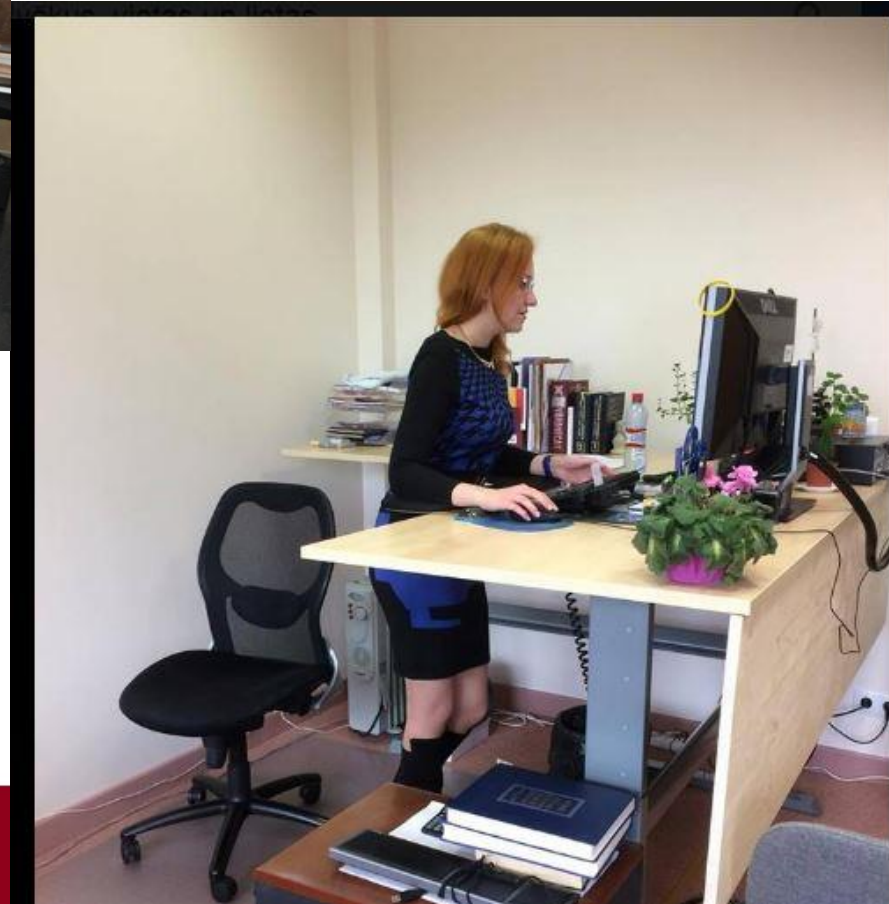
- * Stāvēt cilvēks patērē **3x vairāk enerģijas**, samazina spiedienu uz starpskriemeļu diskiem
- * Ilgstoši stāvēt, rodas pietūkums kājās

Ergonomiski krēsli – dažāda veida!

Darba drošības un vides
veselības institūts

Piemērs – labāka ergonomika

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Ergonomisku risinājumu piemēri

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

<http://www.balticergonomics.lv/produkti/kategorijas/kju-roku-balsti-un-datorpeles-palikti/plaukstu-un-delmu-balsti/ergorest-apakdelma-balsts>

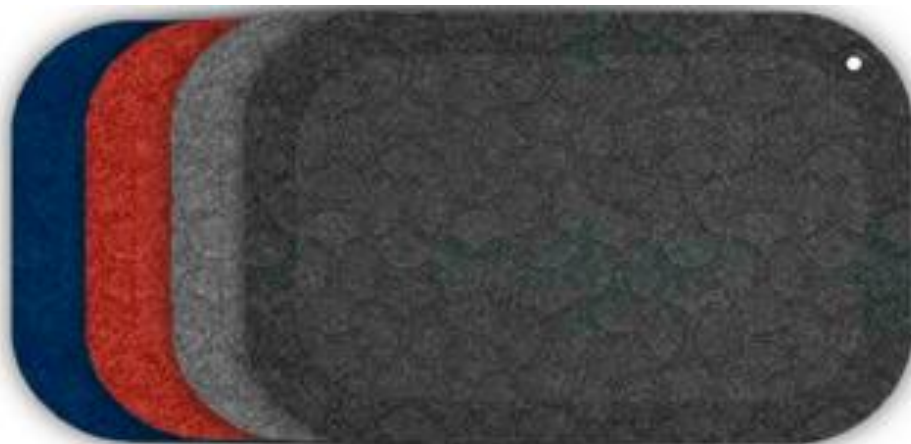

Darba drošības un vides
veselības institūts

Amortizējoši paklāji

Ar pārklājumu

Mīkstie

Elektrostatiskie!

E04

THO

Physiologische

Arbeiten an Büro-

und

Gesundheitsrisiken bei

stehenden Tätigkeiten

Dynamische Büro-Arbeits-

Beispiele:

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

Arbeitsplatz mit Stuhl, Tisch, Stuhl

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Foto: L.Matisāne

Darba drošības un vides
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Foto: L.Matisāne

Darba drošības un vides
veselības institūts

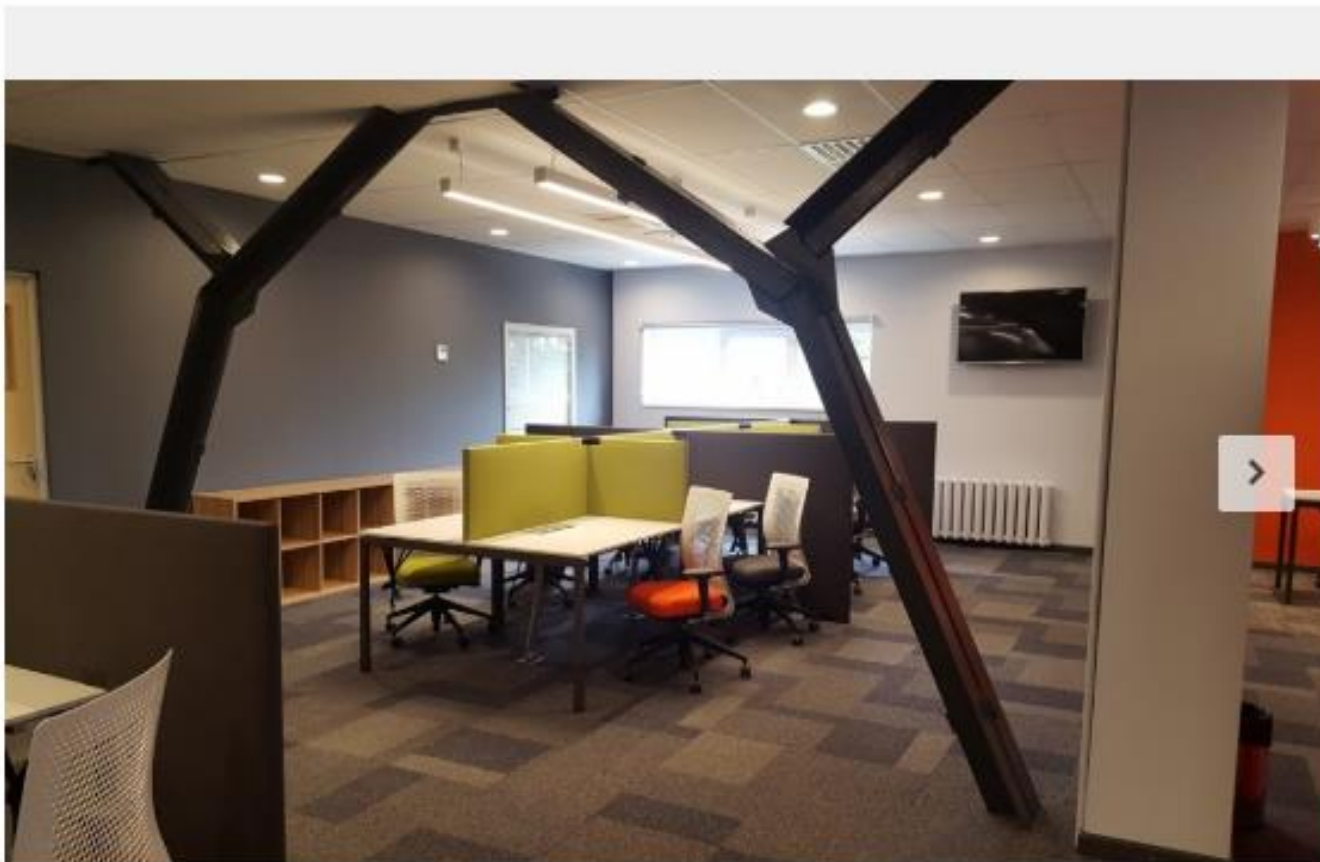
Piemērs no dzīves

- *Par saviem privātiem līdzekļiem nopirku sēžamo bumbu un gaisa spilvenu. Tos «palaidu apkārt», lai katrs var iemēģināt, vai patīk. Visi ar aizrautību to iemēģināja (katram devu uz kādu nedēļu), izņemot pāris skeptiskus - vīriešus. Daži jau ir iegādājušies bumbas priekš mājas darba vietas, bet spilvenus - gan mājām, gan darbam. Darba vietā bumba mūsu iestādes specifikai īsti neder, taču pa reizei kāds paprasa un pasēž. Tā stāv manā kabinetā un katram pieejama.*

Jaunās tendences?

DARBA VIDE · 2017. gada 13. septembris 11:21

FOTO: *Lattelecom* atklāj viedo biroju Liepājā ⁽¹⁾

■ Avots: Dienas Bizness, 13.09.2017

Darbs Mettropolē

- 78% ir apmierināti ar tīrā galda politiku.
- 72% personīgi iepazīna daudzus kolēģus, kurus iepriekš nepazīna.
- 73% strādāšana Mettropolē sniedza jaunas iespējas un idejas.
- 69% uzskata, ka sadarbība ar kolēģiem ļauj ātrāk nonākt pie rezultāta.
- 76% Mettropoles darbinieku savā starpā vairāk sazinās klātienē, nevis p pastā.
- 88% ir apmierināti, ka ir daļa no Mettropoles.

■ Avots: Dianas Bizness, 21.10.2016

Vispārējā veselības stāvokļa uzlabošana

- Ļoti aktuāls pasākumu virziens! Daži svarīgākie un populārākie pasākumi:
- **sirds un asinsvadu slimību / veselības profilakse** (tai skaitā iekļaujot papildus lietas polisēs):
 - » holesterīna un asinsspiediena kontrole,
 - » asinsspiediena noteikšana,
 - » KMI noteikšana, cukura līmeņa noteikšana u.c.,
- informācijas kampaņas par sirds-asinsvadu slimību riska faktoriem,
- info par valsts apmaksātām pārbaudēm (piem., skrīningu) u. c. un to iekļaušana OVP

Asinsspiediena mērīšana?

Tabula 22.A. Asinsspiediena mērīšana, dzimuma un vecuma grupās (%).

Table 22.A. Time of last blood pressure measurement by sex and age (%).

		Vīrieši/ Males							Sievietes/ Females							Kopā/ Total
		Vecuma grupa/ Age group						Kopā/ Total	Vecuma grupa/ Age group						Kopā/ Total	
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74		
Kad Jums ir mērīts asinsspiediens pēdējo reizi?/ When was the last time your blood pressure was measured?	pēdējā gada laikā/ during the last year	52,9	55,5	58,4	68,5	71,5	85,2	63,4	64,1	64,8	74,8	82,5	85,3	87,3	76,7	70,5
	pirms 1-5 gadiem/ in the last 5 years	29,1	28,6	28,4	17,5	16,4	5,6	22,4	22,5	20,9	13,2	10,1	8,9	5,8	13,4	17,6
	vairāk kā pirms 5 gadiem/ longer than the last 5 years	2,9	4,4	4,1	4,3	4,0	4,2	4,0	0,9	1,1	2,2	0,5	0,7	1,7	1,1	2,5
	nekad/ never	15,1	11,5	9,1	9,7	8,1	5,0	10,2	12,5	13,2	9,8	6,9	5,1	5,2	8,7	9,4
Kopā/ Total		(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		(N)	306	325	314	315	242	176	1678	306	306	327	353	323	303	1918

Pēdējā gada laikā: 70,5 %

Pēdējo 5 gadu laikā: 17,6 %

Nekad: 9,4 %

*SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2016

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

Holesterīna mērīšana?

Tabula 23.A. Holesterīna līmeņa kontrole, dzimuma un vecuma grupās (%).

Table 23.A. Recency of blood cholesterol test by sex and age (%).

		Vīrieši/ Males							Sievietes/ Females							Kopā/ Total
		Vecuma grupa/ Age group							Vecuma grupa/ Age group							Kopā/ Total
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Kopā/ Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Kopā/ Total	
Vai Jums kādreiz ir noteikts holesterīna līmenis asinīs?	pēdējā gada laikā/ during the last year	14,6	25,4	31,9	37,4	55,6	61,6	35,0	22,7	33,5	46,1	57,0	62,5	71,9	49,2	42,6
Kad to noteica pēdējo reizi?/ Have you ever had your cholesterol levels examined? When were they examined last time?	pirms 1-5 gadiem/ in the last 5 years	19,5	25,0	30,4	32,1	23,0	23,7	25,9	21,1	29,9	23,7	23,9	26,1	19,0	24,0	24,9
	vairāk nekā pirms 5 gadiem/ longer than the last 5 years	0,3	4,9	4,6	4,9	3,3	5,4	3,8	0,6	2,6	5,8	3,4	2,8	3,9	3,2	3,5
	nekad/ never	33,4	21,7	18,1	9,0	7,2	3,3	16,7	32,1	20,3	15,3	9,8	4,6	3,0	14,0	15,3
	nezinu/ I don't know	32,1	23,0	15,1	16,6	11,0	6,1	18,5	23,6	13,7	9,0	5,8	4,0	2,2	9,5	13,7
Kopā/ Total	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	(N)	306	325	314	315	242	176	1678	306	306	327	353	323	303	1918	3596

- Pēdējā gada laikā: 42,6 %
- Pēdējo 5 gadu laikā: 24,9 %
- **Nekad: 15,3 %**

*SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2016

Profilaktiskās veselības pārbaudes?

Tabula 13. Bez maksas profilaktiskā veselības pārbaude pie ģimenes ārsta, dzimuma un vecuma grupās (%).

Table 13. Free preventive health check at family doctor by sex and age (%).

		Vīrieši/ Males							Sievietes/ Females							Kopā/ Total
		Vecuma grupa/ Age group						Kopā/ Total	Vecuma grupa/ Age group						Kopā/ Total	
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74		
Vai Jūs kādreiz esat bijis pie sava ģimenes ārsta uz bezmaksas profilaktisko veselības pārbaudi?/ Have you ever visited your family doctor to make a free preventive health check?	pēdējā gada laikā/ during the last year	20,1	8,3	10,5	10,9	13,0	15,7	12,8	21,1	16,9	14,4	19,0	13,8	15,7	16,8	15,0
	pirms 1-3 gadiem/ in the last 3 years	12,1	7,7	9,1	10,2	10,6	10,5	10,0	17,6	10,0	11,2	10,3	14,8	9,9	12,3	11,2
	vairāk kā pirms 3 gadiem/ longer than the last 3 years ago	7,9	9,6	8,4	9,8	11,1	10,0	9,4	7,6	6,0	5,1	10,0	10,4	15,4	9,1	9,2
	nekad/ never	59,8	74,3	72,0	69,0	65,3	63,8	67,8	53,7	67,1	69,3	60,8	61,0	59,0	61,9	64,6
Kopā/ Total	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	(N)	306	325	314	315	242	176	1678	306	306	327	353	323	303	1918	3596

- Pēdējā gada laikā: 15,0 %
- Pēdējo 3 gadu laikā: 11,2 %
- **Nekad: 64,6 %**

*SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2014

Vispārējā veselības stāvokļa uzlabošana

■ Infekcijas slimību profilakse:

- » vakcinācijas (piemēram, ērces, gripa u.c.), piemēram, OVP laikā
- » Imunitātes stiprināšana (piemēram, medus/greipfrūti u.c.) pirms sezonas
- » Informēšana un atgādināšana par «pareizu (iz)slimošanu»
- » Specifiskās vakcinācijas (bez obligātajām!)
- » ***Atcerieties par gripas vakcināciju?***

■ vecāko darbinieku (un to, kuri vēlās) **veselības stāvokļa nostiprināšana** (baseini, vingrošana, fizikultūras grupas, nūjošana u.c.)

Vispārējā veselības stāvokļa uzlabošana

**Apdrošināšana – NAV UNIVERSĀLS
LĪDZEKLIS!!!**

Veselīgu ēšanas paradumu veicināšana

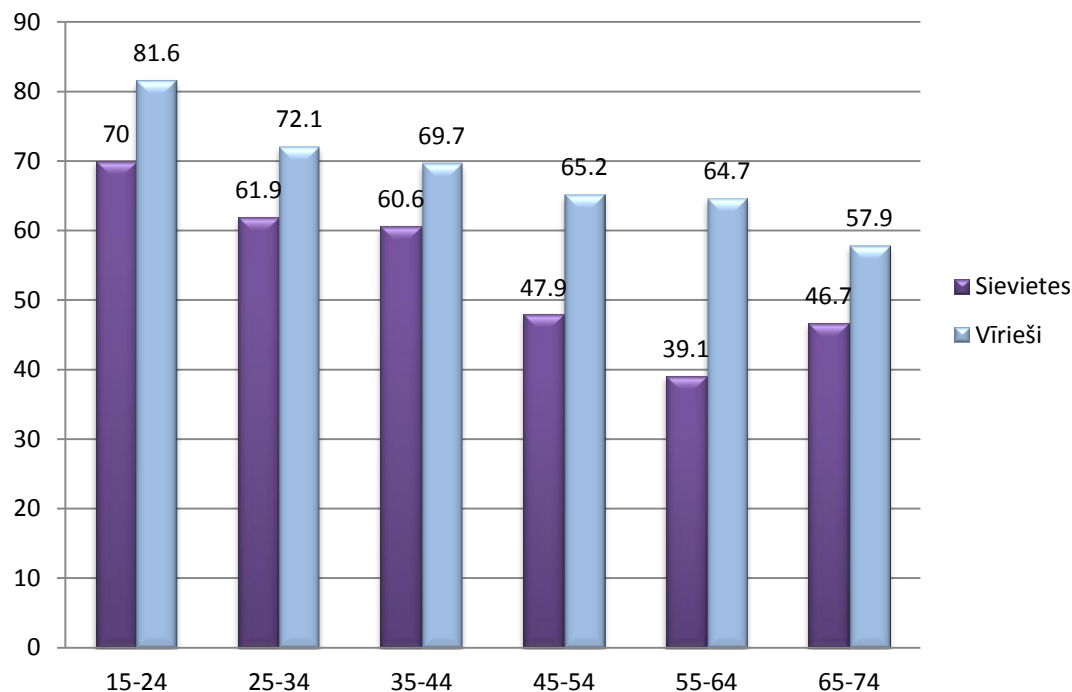
- Viena no populārākajām pasākumu grupām
- Jāatzīst arī viena no aktuālākajām, ņemot vērā pēdējos SPKC datus
- **Darba vietās iespējams diezgan daudz ko darīt!**

Ķermeņa masa

Liekās ķermeņa masas un aptaukošanās īpatsvars populācijā ir relatīvi liels – kopumā **33,1%** (2010.g. – 45,1%) respondentu:

- ✓ 24,0% (44,8%) vīriešu
- ✓ 41,2% (45,4%) sieviešu

Normāla ķermeņa masa ir **61,6 %** respondentu.

*SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2016

Pēdējās tendences ĶMI?

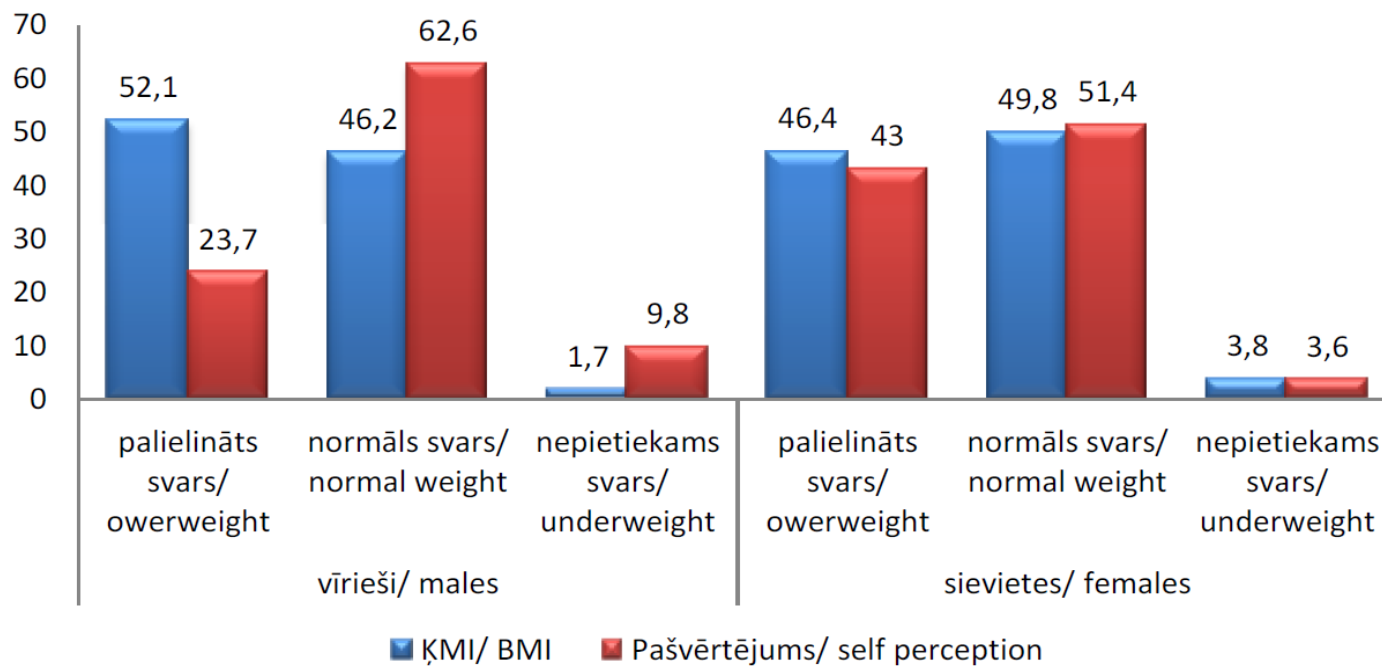
Tabula 130.A. Aprēķinātais ķermeņa masas indekss (ĶMI) pēc mērītiem antropometriskajiem datiem, dzimuma un vecuma grupās (%).
Table 130.A. Calculated body mass index (BMI) based on measured anthropometric measurements by sex and age (%).

		<i>Vīrieši/ Males</i>							<i>Sievietes/ Females</i>							<i>Kopā/ Total</i>
		<i>Vecuma grupa/ Age group</i>						<i>Kopā/ Total</i>	<i>Vecuma grupa/ Age group</i>						<i>Kopā/ Total</i>	
		<i>15-24</i>	<i>25-34</i>	<i>35-44</i>	<i>45-54</i>	<i>55-64</i>	<i>65-74</i>		<i>15-24</i>	<i>25-34</i>	<i>35-44</i>	<i>45-54</i>	<i>55-64</i>	<i>65-74</i>		
<i>Ķermeņa masas indekss pēc mērītajiem antropometriskajiem datiem/ Body Mass Index according to measured anthropometric measurements</i>	<i>nepietiekams svars/ underweight</i>	7,3	1,6	1,2	0,6	0,4	0,4	2,1	9,0	3,3	2,8	1,4	1,3	0,2	3,0	2,5
	<i>normāls/ normal</i>	67,3	50,1	36,1	27,1	34,2	28,1	41,7	69,3	60,7	58,7	33,1	24,1	19,2	43,9	42,9
	<i>liekais svars/ overweight</i>	21,2	34,3	42,3	48,6	39,4	36,7	37,1	16,5	25,3	23,5	30,8	31,4	29,9	26,4	31,4
	<i>aptaukošanās/ obese</i>	4,2	14,0	20,3	23,8	26,0	34,8	19,1	5,2	10,7	15,0	34,7	43,2	50,7	26,8	23,2
	<i>(%)</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Kopā/ Total</i>	<i>(N)</i>	306	325	314	315	242	174	1676	306	306	327	353	323	303	1918	3594

*SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2016

Aprēķinātais KMI* un respondentu pašvērtējums par savu ķermeņa masu (%)

*KMI = Ķermeņa masa (kg)/ Auguma garums (m)²

**SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2012

Veselīgu ēšanas paradumu veicināšana

■ Veselīgu ēšanas paradumu veicināšana, svarīgākie virzieni:

- » piemērotu higiēnisko apstākļu nodrošināšana,
- » veselīgu maltīšu nodrošināšana darba vietās,
- » speciālas programmas ēšanas paradumu maiņai,
- » liekā svara kontroles programmu veicināšana, palīdzība individuālu diētu izstrādāšanai u.c.
- » Uzņēmuma «kultūras» maiņa attiecībā uz ēšanu

Veselīgu ēšanas paradumu veicināšana

- Veselīgs ēdiens darbinieku ēdnīcā konkrētā nedēļas dienā
- Kopīgas veselīgas brokastis (daži «aizliegtie produkti»)
- Svaigi augļi un dārzeņi sanāksmju laikā
- «Dzeriet bērzu sulas uz veselību» - bērzu sulu laikā tās visiem pieejamas virtuvītē
- Pa ābolam katram darbiniekam katru dienu (rudenī)!
- Augļu grozi
- Citroni, ingvers un medus virtuvītē gripas periodā
- Iespējas uzdot jautājumus dietologam (uzņēmuma iekšējā tīklā)
- Apmācības par veselīga uztura pamatiem (ar mudinājumu apmeklēt – dažādas pieejas)
- Mainītas jubileju svinēšanas tradīcijas (bez treknām kūkām un saldinātiem dzērieniem)

Tipiskā sapulce....

Varbūt labāk šādi?

Vai šādi?

Piemēri praksē

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Cīņā par darbiniekiem piesaista ar bezmaksas ēdināšanu

Foto: Evolution Gaming

■ Avots: Dienas Bizness, 13.09.2017

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

Pēdējā laika aktualitāte INFOGRAFIKAS!

KĀ ĒDIENS I

LiveAct

Prasā

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

UZTĒ

20 produktu garastā

Avokado

Tumšie kartupeļi

Tumšā šokolāde

Olas

Medus

Gliemenes

Lasis

Spināti

Lapu biete

Valrieksti

Ūdens

Patiesība par cukuru

Cukurs ir ogļhidrāts,
kas nodrošina cilvēka
organismu ar enerģiju.

Cukurs = "tukšās kalorijas"
(nav bioloģiski aktīvu vielu,
vitamīnu un minerālvielu).

Dabīgi sastopams:

Citiem pārtikas produktiem cukurs tiek pievienots **garšas, tekstūras un krāsas** nodrošināšanai.

DIENAS LAIKĀ
PIEAUGŠAM CILVĒKAM
AR PĀRTIKAS PRODUKTIEM
UZŅEMTĀ CUKURA DAUDZUMAM

nevajadzētu
būt vairāk kā

10%

no kopējās enerģijas

x12
tējkarotēm
(60 g)

un

x10
tējkarotēm
(50 g)

Cukura daudzums dažādos pārtikas produktos * (5 g)

SALDINĀTS
GĀZĒTS DZĒRIENS
330 ml bundžiņā

(35 g)

JOGURTS
ar cukura piedevu –
160 ml trauciņā

(26 g)

SALDĒJUMS
120 ml

(24,7 g)

SKRISTOŠAIS
KAFLIJS DZĒRIENS
15,2 g

(9,9 g)

SALĀTU MĒRCE
100g mērces

(8 g)

BROKASTU PĀRSLAS
ar cukuru
30g (1 porcija)

(7,8 g)

KEČUPS
15g kečupa
(1 porcija)

(2,3 g)

Uzturā
lietojot
pārāk daudz
cukura

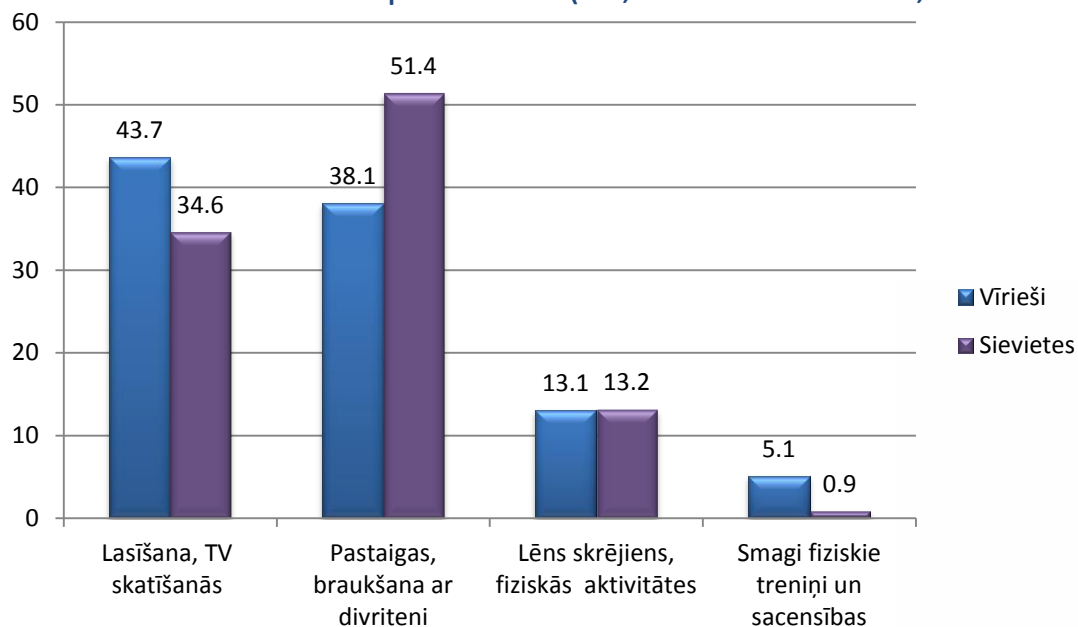
- 1 Pieaug ķermeņa svars. Pārmērīgs cukura (saharozes) daudzums uzturā veicina tauku uzkrāšanos un kavē to šķelšanos.
- 2 Pieaug sirds un asinsvadu slimību, kā arī vielmaiņas slimību risks.
- 3 Pie nepareizas un nepietiekamas zobu higiēnas pieaug kariesa risks.
- 4 Var attīstīties ādas iekaisumi un citas ādas problēmas.

*Cukura daudzums produktos var atšķirties, tādēļ jāpievērš uzmanība marķējumam. 5 g cukura = 1 tējkarote

Fiziskās aktivitātes

Pietiekams fizisko aktivitāšu līmenis – **vismaz 3 reizes nedēļā, vismaz 30 min** mērenas intensitātes fiziskās aktivitātes:

✓ **tikai 13.9%** respondentu (15,3% vīriešu un 12,7% sieviešu).

✓ Neskatoties uz pasīvo brīvā laika pavadīšanas veidu, 38,4 % (2010.g. – 38,0%) vīriešu un 42,3 % (46,6%) sieviešu savu fizisko formu vērtē kā vidēju.

*SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2016

Fiziskā aktivitāte – realitāte?

Tabula 135.A. Respondentu īpatsvars, kuri brīvajā laikā veic vismaz 30 minūšu ilgus fiziskos vingrinājumus, dzimuma un vecuma grupās (%).
Table 135.A. Leisure-time physical activity for at least half an hour by sex and age (%).

		Vīrieši/ Males							Sievietes/ Females							Kopā/ Total
		Vecuma grupa/ Age group							Vecuma grupa/ Age group							Kopā/ Total
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Kopā/ Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Kopā/ Total	
Cik bieži Jūs brīvajā laikā veicat vismaz 30 minūšu ilgus fiziskos vingrojumus līdz viegla elpas trūkumam vai svīšanai?/ In your leisure time, how often do you do physical exercise for at least 30 min. which makes you at least mildly short of breath or perspire?	katru dienu/ daily	6,7	8,1	4,5	6,7	9,1	8,7	7,1	5,0	5,6	6,4	6,8	6,0	7,7	6,3	6,6
	4-6 reizes nedēļā/ 4-6 times a week	13,1	8,9	3,6	2,8	4,8	2,8	6,3	8,2	5,9	4,6	6,1	4,6	3,8	5,5	5,9
	2-3 reizes nedēļā/ 2-3 times a week	28,3	18,6	15,3	9,9	6,1	9,1	15,3	18,9	15,2	16,0	9,4	9,8	7,0	12,7	13,9
	1 reizi nedēļā/ once a week	13,8	9,8	8,4	7,0	7,3	3,9	8,8	15,0	13,7	10,5	9,7	6,5	4,7	10,0	9,4
	2-3 reizes mēnesī/ 2-3 times a month	15,2	11,9	11,2	7,5	4,0	4,2	9,6	13,6	11,4	10,1	5,9	5,3	2,9	8,1	8,8
	dažas reizes gadā/ a few times a year or less	22,2	41,4	53,7	59,8	58,9	52,0	47,3	39,4	46,7	50,7	57,2	56,4	54,1	51,0	49,2
	nevaru slimības dēļ/ I can't because of illness	0,7	1,3	3,2	6,3	10,0	19,3	5,6	0,0	1,6	1,7	4,8	11,4	19,8	6,5	6,1
Kopā/ Total	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	(N)	306	325	314	315	242	176	1678	306	306	327	353	323	303	1918	3596

■ $6,6\% + 5,9\% + 13,9\% = 26,4\%$ kustas pietiekami bieži...

*SPKC, Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2016

7:00

Sēdēšana
transportā
(30 minūtes)

Darbs
ar datoru
(4 stundas)

Pusdienas
(30 minūtes)

Darbs
ar datoru
(4 stundas)

Sēdēšana
transportā
(30 minūtes)

Vakariņas
(30 minūtes)

Televizors
vai grāmata
(4 stundas)

23:00

KOPĀ SĒDUS PAVADĪTAS
14 stundas

Fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida veicināšana:

■ Vairāki virzieni:

- » Telpu plānošanas aspekti
- » Kustēšanas rosināšana darba vietā
- » Veselīga nokļūšana darbā
- » Sporta nodarbību apmeklēšanas veicināšana / kustīga dzīves veida veicināšana

Did you know that

IF YOU COME TO WORK BY BICYCLE, YOU CAN START YOUR DAY WITH A SHOWER?

Quadrum Business City will implement complex solutions that ensure the wellbeing of employees and customers.

A bicycle infrastructure will be created in the business city, offering convenience through bicycle parking spaces and showers for those who wish to refresh themselves after travelling to work. All working areas will be equipped in a functional and responsible manner. You will also be able to handle both business and everyday matters without leaving the business city, and you can rest in a cosy green central courtyard. This set of solutions will be guaranteed by BREEAM certification.

Fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida veicināšana:

- Telpu plānošanas aspekti – kur novietoti printeri, tualetes, lifti utt.
- Darba vietu piemērošana sportiskam dzīvesveidam:
 - » velosipēdu novietņu izvietošana uzņēmumos,
 - » dušās telpas velobraucējiem/skrējējiem u.c.
 - » Atgādinājumi par lifta nelietošanu u.c.

Fizisko aktivitāšu veicināšana

0 iemesli, kāpēc izmantot kāpnēs nevis liftu!

Līdz ministrijas 5.stāvam esam pievarējuši 18 metru augstumu. Ja dienas laikā izmantosim kāpnēs 17 reizes, tad būs pievarēts pats Gaiziņš!

Ir lielāka iespēja satikt kādu kolēģi, uzsmaidīt un novēlēt labu dienu!

Nodarbojamies ar bezmaksas aerobiku. Katru reizi, kad ejam augšā pa vienu kāpņu posmu, zaudējam 40 kcal, bet, braucot ar liftu, - tikai 3 kcal. Padoms dāmām - ja kāpj ar augstpapēžu kurpēm, kcal deg ātrāk

Ir iespēja aplūkot ministrijas fotogaleriju un atcerēties ar kolēģiem piedzīvotos jaukos brīžus

Regulāra pārvietošanās kājām uzlabo pašsajūtu. Mazāk saslimšanu un sāpju, vairāk laba noskaņojuma un smaidu

Kāpnēs nekad nevar "iesprūst" un apstāties, kā to mēdz darīt lifts

Fizisko aktivitāšu laikā asinis nonāk endorfīns jeb "laimes hormons". Tātad - kāp un tapsi laimīgāks!

Taupām elektroenerģiju-saudzējam mūsu planētu un ministrijas budžetu

Kustības mazina stresu. No tā mēs katrs vēlamies atbrīvoties. Tāpēc kāpjam!

Jāatzīmē, ka, dodoties pa kāpnēm lejā, arī tiek dedzinātas kalorijas, kā arī trenēts līdzsvars un koordinācija

Dzīvosim un strādāsim veseli un laimīgi!

RĪGAS STRADIŅŠ
UNIVERSITĀTE

vides

Veselīga izvēle?!

Izvēlies KĀPNES, nevis LIFTU!

Izvēlies kāpt pa kāpnēm, šīs ir veselīga izvēle. Izvēlies kāpt, šīs ir veselīga izvēle. Izvēlies kāpt, šīs ir veselīga izvēle.

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

**Dedzini KALORIJAS,
NEVIS ELEKTRĪBU!**

IZMANTO KĀPNES!

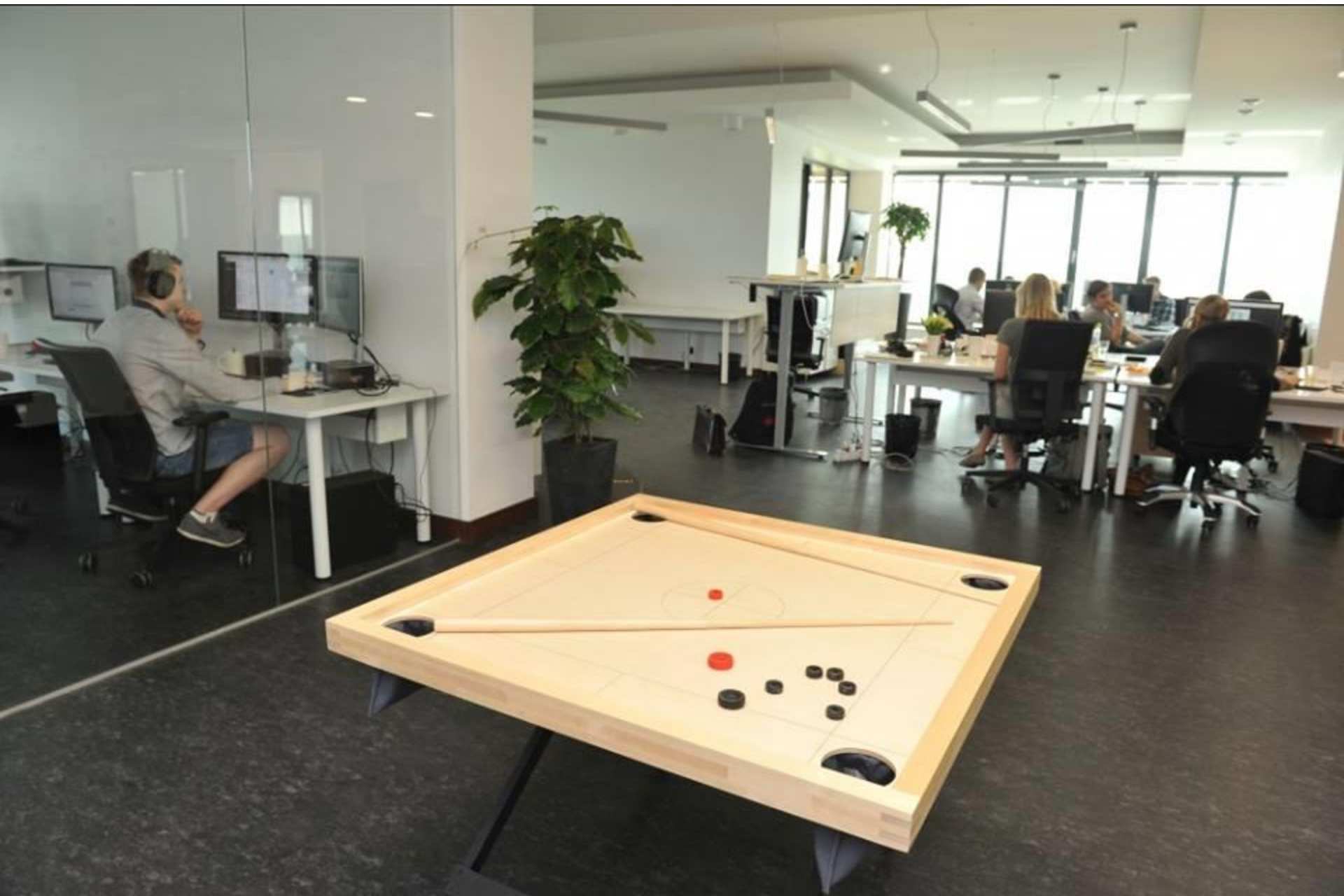
**RĪGAS STRADIŅŠ
UNIVERSITĀTE**

**drošības un vides
veselības institūts**

Fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida veicināšana

- Speciālu vingrojumu kompleksu attīstība, apmācība (piemēram, darbam pie datora, smagumu pārvietošanai u.c.),
- Kopīga vingrošanas mācīšanās, Kopīga vingrošana sanāksmēs
- Atgādinājumi par izkustēšanos (piemēram, ekrāna saudzētāji), aplikāciju uzinstalēšana (soļu skaitītāji u.c.)
- Kopīga vingrošana fizioterapeita vadībā, izmantojot modernās tehnoloģijas (skype)
- Velotrenažieris birojā
- Deju pauzes
- Galda tenisa galds, galda futbola, novusa galds

Ventspils nafta termināls (VNT)

Patīk šī lapa · 28. Aprīlis ·

Atklājam mūsu atpūtas istabu ar galda tenisu

📍 Ventspils nafta termināls (VNT).

👍 Patīk 💬 Komentēt ➦ Dalies

👍 6

Ieraksti komentāru...

Draudzības uzaicinājumi

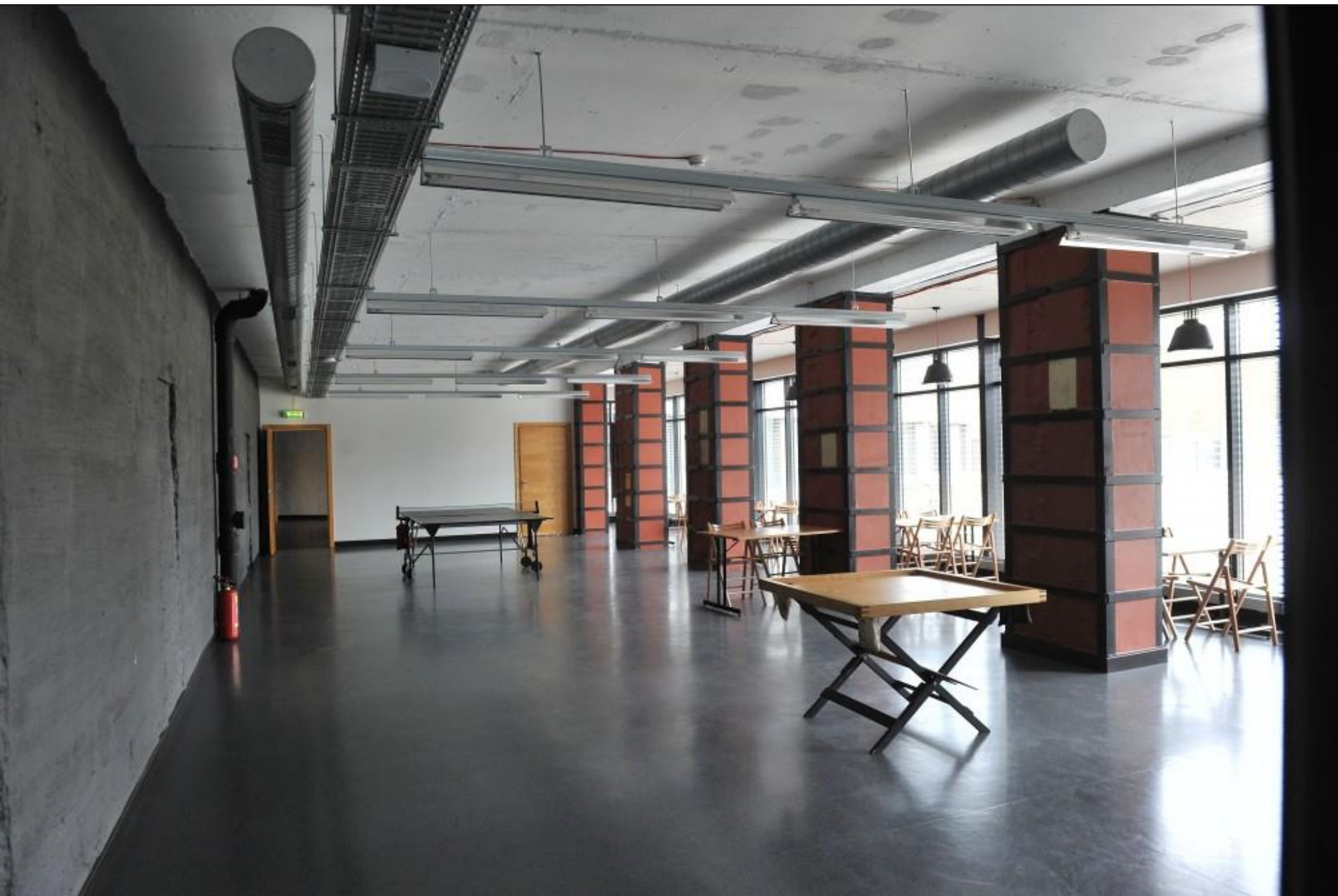
Apska

**RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE**

**Darba drošības un vides
veselības institūts**

Karjera PwC Latvija atrodas Valdemāra Centrs.

pirms 12 stundām · Rīga ·

Patīk šī lapa

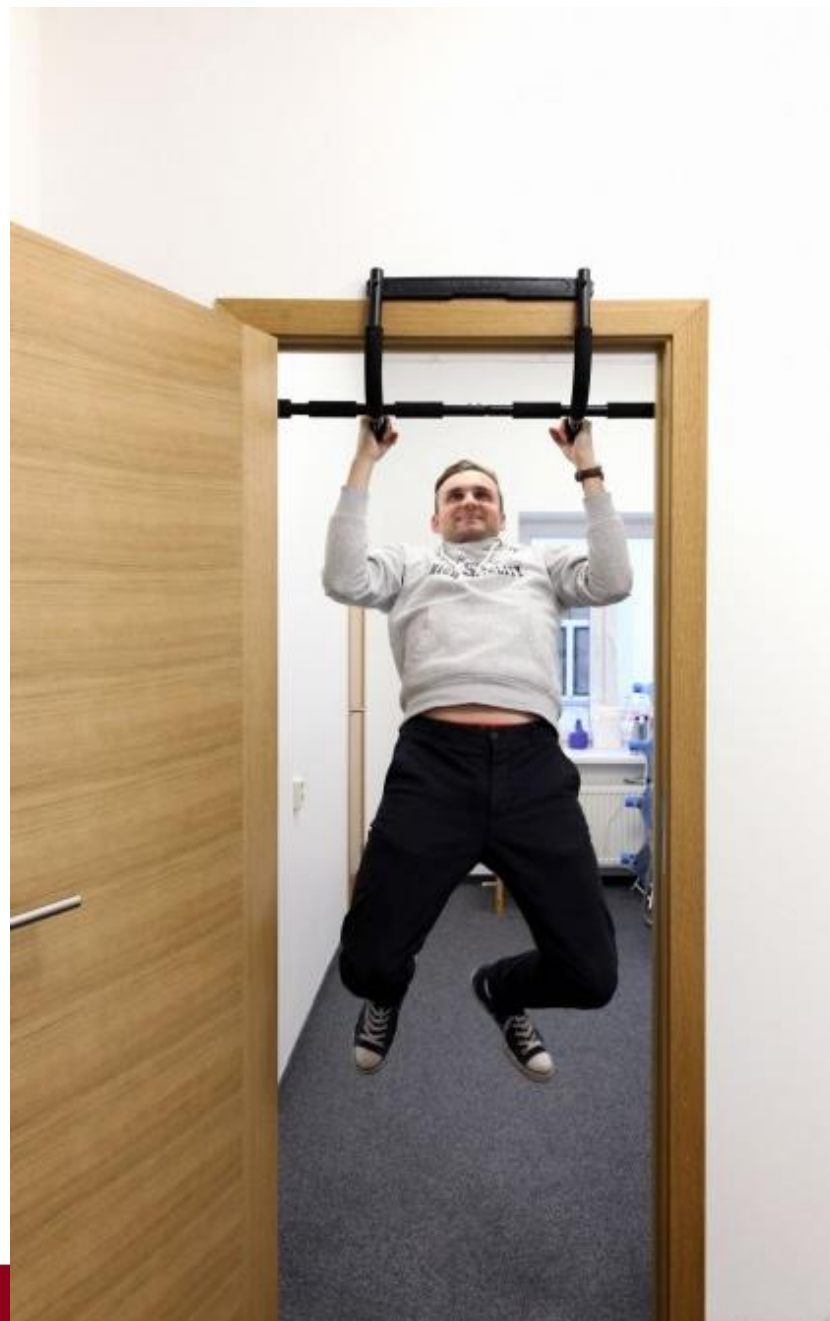
Labrīt! Tā sākas mūsu maija rīti PwC biroja recepcijā 😊 #pwcsportamēnesis #plankingchallenge

UNIVERSITATE

Centru de cercetare si educatie
in domeniul
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

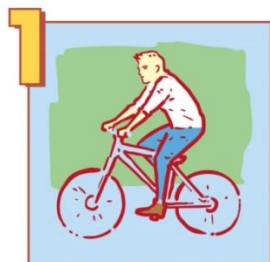

Darba drošības un vides
veselības institūts

Piemērs no dzīves

- *Tā kā būtībā mēs esam visi mazliet kūtri uz lieku kustēšanos, tad lai izkustinātu savus kolēģus katru gadu ir jāizdomā kādas īpašas aktivitātes. Mana, un vēl 35 kolēģu, kuri ikdienā strādā ar datoriem, darba vieta atrodas Graudu ielā, kur apkārt ir zaļā zona ar dažādām iespējām, kā piem. vismaz pāris reizes dienā izstaigāties, kas tiek arī regulāri darīts, neatkarīgi no laikapstākļiem. Dažus gadus atpakaļ es biju izaudzējusi kabaču un ķirbju stādus, kurus katrs kolēģis iestādīja mazā dārziņā, un bija spiests piecelties no datora un katru dienu apraudzīt savu lolojumu. Pagājušajā gadā iegādājāmies badmintonu, un vismaz reizi dienā 5 min. izkustējāmies to spēlējot. Šogad būs jāuzmana gurķu stādi, kurus tieši šodien atnesu un jau nodevu kolēģiem rūpēties. Tā es mēģinu "kustināt" savus mazkustīgos kolēģus.*

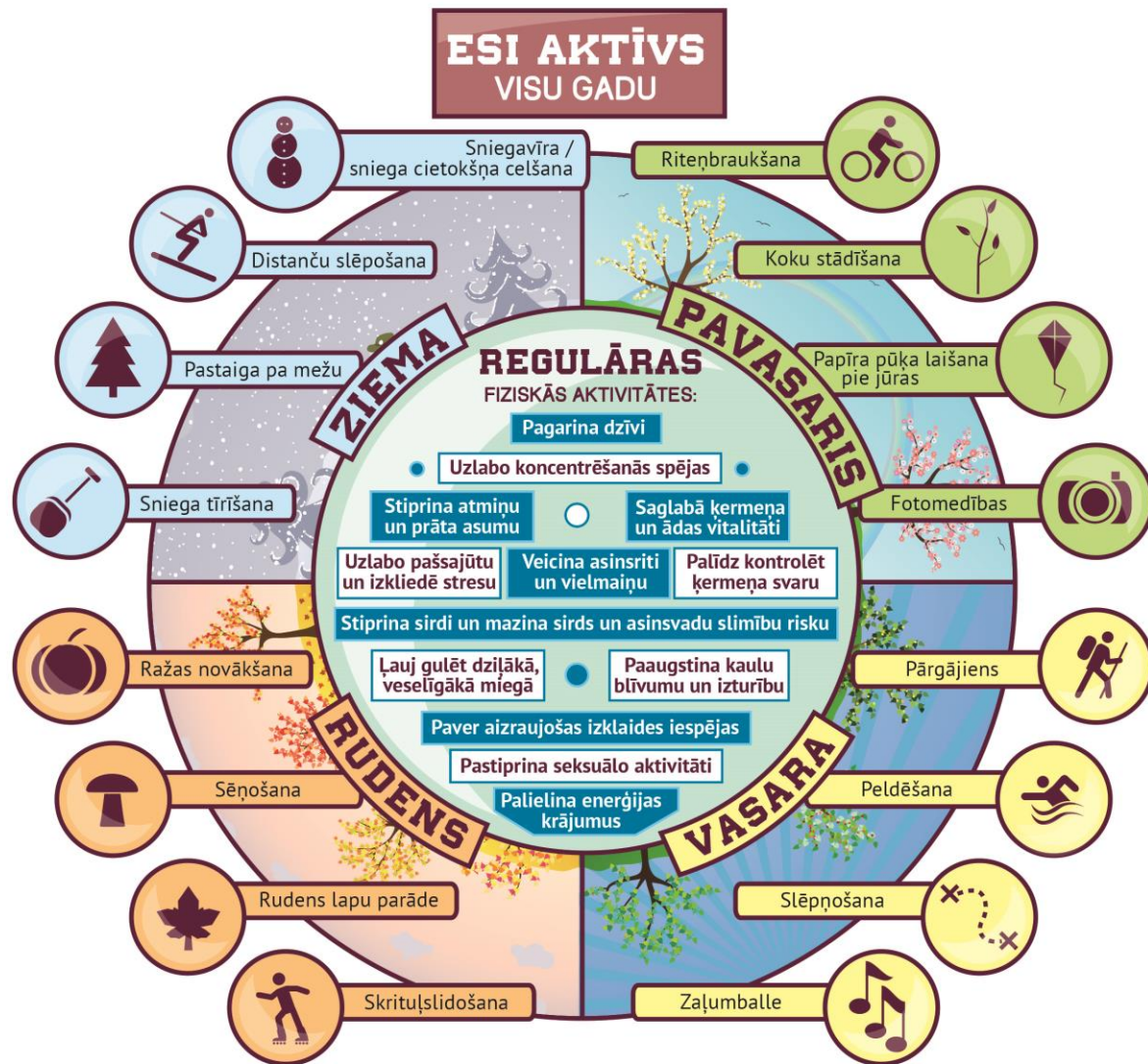
1
SĀC AKTĪVI KUSTĒTIES JAU PIRMS
IERAŠANĀS DARBĀ! **BRAUC UZ DARBU
VELOSIPĒDU VAI IZKĀP NO SABIEDRĪBAS
TRANSPORTA PĀRIS PIETURAS ĀTRĒ
ATLIKUSĒO CEĻU NOĒJ AR KĀJĀM**

5
**RUNĀJOT PA MOBILO TĀLRUNI,
PIECĒLIES, IZSTAIPIES UN
PASTAIGĀJIES**

9
**PAMĒĢINI SILTAJĀS DIENĀS IEVI
«PASTAIGU APSPIEDĒS», KURĀ:
DARBA JAUTĀJUMUS AR KOLĒĢI
APSPRIEZĀT PASTAIGĀJOTIES ĀI
BIROJĀ**

LATVIJAS REPUBLIKAS
VESELĪBAS MINISTRIJA

SPKC.gov.lv
SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRS

LATVIJAS REPUBLIKAS
VESELĪBAS MINISTRIJA

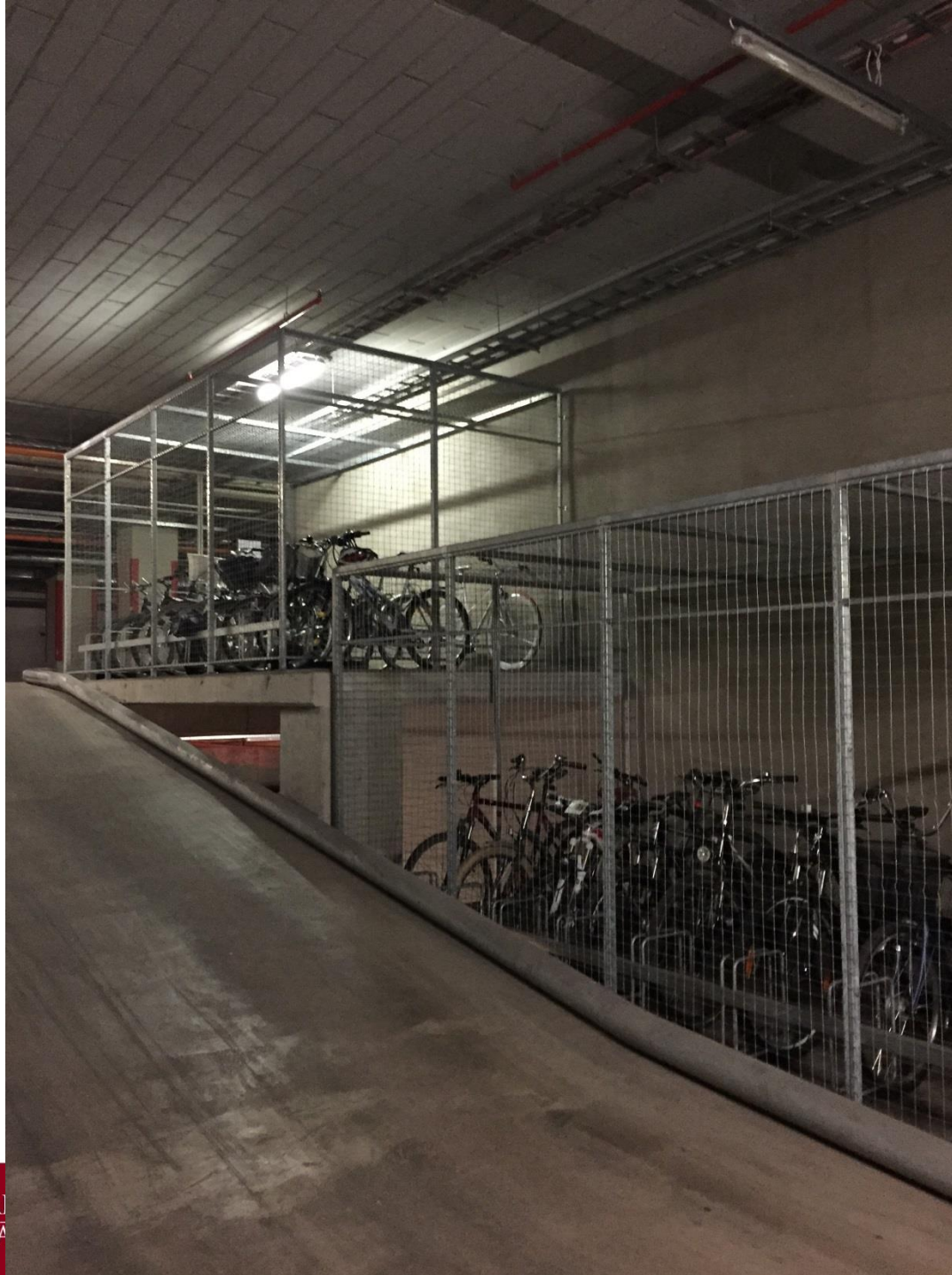
SPKC.gov.lv
SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRS

**Velokustība –
viena no
populārākajām
lietām!!!**

**RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE**

Atbildīga velokustības veicināšana

- Velosipēda drošība (velonovietnes, saslēgšana)
- Velosipēda izvēle un tehniskais stāvoklis (t.sk. regulāras apkopes, iespējas nomazgāt)
- Maršruta plānošana, braukšanas nosacījumi uzņēmuma teritorijā
- Sadzīves atpūtas telpas (dušas, skapītis ķiverai, maiņas drēbes)
- Izglītība par drošu pārvietošanos (ēšana, dzeršana, telefons, priekšmetu pārvietošana, kā tikt mājās, ja līst)

Stratēģiska velokustības veicināšana

- Atbalsta pasākumi darbiniekiem:
 - ✓ Uzskaitē / salīdzināšana/ «sacensības» - dažādas mobilās aplikācijas
 - ✓ Bezmaksas velonoma - uzņēmums uzņemas visus izdevumus, kas saistīti ar velosipēda iegādi, apkopēm:
 - Braukšanai starp dažādām uzņēmuma struktūrvienībām
 - Brīvajā laikā (uz darbu / uz mājām)

Stratēģiska velokustības veicināšana

- Tematiskie pasākumi:
 - ✓ Atbalsts dalībai sacensībās (transports uz / no sacensību vietas, formas tērpi, kopējas komandas u.c.)
 - ✓ Velo diena (integrētas ar vides un veselības pasākumiem)
 - ✓ Velo mēnesis
 - ✓ Fanu klubiņš
- Velokustība kā biznesa sastāvdaļa:
 - ✓ Velonovietnes klientiem
 - ✓ Atlaides veloklientiem
 - ✓ Pakalpojumu / piegādātāju izvēle (piemēram, velokurjeri)

BET - Velokustība – var būt arī riski!

- ...un vēl, VELO NEDRAUGIEM – svarīgi lai VELO DRAUGI NETRAUCĒ!

Velo nav vienīgais alternatīvais veids ceļā uz darbu...

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

Sacensību gars kā motivācija

- Sporta seriāls (9 mēneši) - dažādu sporta veidu iepazīšana treneru uzraudzībā, punktu krāšana, uzvarētāju apbalvošana
- Atbalsts darbinieku dalībai dažādās individuālās sporta sacensībās, piem., slēpošana, riteņbraukšana, "roņu" peldēšana, roku cīņas, svaru celšana
- Dažādu aplikāciju izmantošana komandu sacensības, Individuālās sacensības – km, minūtes, patērētās kalorijas, piem., Endomondo

Fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida veicināšana

- Sporta nodarbību apmeklējumu veicināšana (daļēja apmaksa, uzņēmumu sporta zāļu veidošana, balvu izmantošana u.c.)
- Darbinieku līdzdalības veicināšana sporta pasākumos (uzņēmumu komandas, komandas tērpi, dalības apmaksa u.c.) un sporta spēlēs
- Attiecībā uz visiem šiem pasākumiem:
 - » tos ir «jāgrib»...
 - » tiem jābūt piemērotiem darbiniekiem...!
 - » Tiem jābūt pieejamiem (piemēram, baseiniem u.c.)

Sociālo kontaktu veicināšana

- Kopīgu pasākumu organizēšana un sociālo kontaktu veicināšana ārpus darba laika un vietas, ģimeņu iesaistīšana u.c.
- **Svarīgi – plānot visiem PIEMĒROTUS PASĀKUMUS!**
- Pozitīvie piemēri: - pastaigas dabā, laivu braucieni:
 - » *Zivju nārsta ligzdu izgatavošanas pasākumi un (trešo gadu) Stārķu monitorings - katram ir iespēja izvēlēties sev pieejamāko teritoriju, to regulāri apsekojot un sniedzot datus pētniekiem*

Atkarību profilakse un mazināšana

- Ļoti jūtīgs jautājums – ar šo nevajadzētu sākt....
- Pretsmēķēšanas kampaņas, vispārējās nesmēķēšanas kultūras ieviešana u.c.,
- informācijas kampaņas par alkoholisma un narkotisko vielu radītajām problēmām,
- Atkarību ārstēšanas programmu ieviešana u.c.

Smēķēšanas ierobežošanas pasākumi

- Stratēģisks lēmums dažu gadu laikā likvidēt / samazināt smēķētavu skaitu
- Informēšana par smēķēšanas kaitīgumu
 - »uzņēmuma iekšējā izdevumā,
 - »ar informatīvu lapu starpniecību uzņēmuma teritorijā/ smēķēšanas vietās
- Uzraksti – aicinājumi smēķēšanu aizvietot ar kādu citu nodarbi
- **Pēdējā laikā dzirdēti:**
 - Piemaksas nesmēķētājiem
 - Papildus brīva stunda/atvaļinājuma dienas nesmēķētājiem u.tml.

Smēķēšanas ierobežošanas pasākumi

- Smēķēšanas atmešanas SMS serviss
- Smēķētavu atrašanās vietu maiņa:
 - ārpus uzņēmuma telpām, kas mazina darbinieku vēlmi aukstā laikā doties ārā (vistālāk no darba vietām)
 - tieši telpu vidū stikla «kupolā», lai visi redz, kurš un cik ilgi smēķē
 - nost no pārvietošanās ceļiem

Laba ideja ar lielu «šūmēšanos» sociālajos tīklos....

[Andris Strazds](#) @Andris_Strazds · Sep 28

[View translation](#)

Uldis Biķis: mūsu uzņēmumā nesmēķētājiem ir 2 papildus atvaļinājuma dienas. Tas maina uzvedību par labu veselīgākam dzīvesveidam [#reformasLV](#)

42

66

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

Viens izmērs neder visiem!

JEB

katram uzņēmumam jāatrod tie pasākumi un tās metodes, kas der šī uzņēmuma **DARBINIEKIEM** un ir vajadzīgi šī uzņēmuma **VADĪTĀJIEM UN ĪPAŠNIEKIEM!**

Veselības veicināšana gan darbā, gan vispār?

■ Svarīga lieta – ATTIEKSME, kuru veido daudzi faktori:

- » Izglītība un izpratne
- » Apkārtējā sabiedrība
- » «Viedokļa līderi»
- » Normatīvs regulējums un dažādi ekonomiski mehānismi (piemēram, apdrošināšana, nodokļi u. c.)

■ **Bet tomēr - ir saistīta arī ar katra personīgo attieksmi – bieži vien tieši SĪKUMOS!!!**

Ikdienišķa izvēle?

0,34 Euro
vai 3,40
Euro/kg

0,30 Euro
vai 5
Euro/kg

■ Paradumu maiņai vajagot 21 dienu...!

Dabiska izvēle?

...un ierasta lieta?

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Diemžēl realitāte....

ir pavisam cita...

Uzņēmumi, kuru piemēri tika izmantoti – Paldies!

- ABB
- Abbvie
- Aldaris
- Amazone
- Balticom
- BIOR
- Cēsu alus
- Cemex
- Coca-cola
- Danske Bank
- DHL
- DPA Latvia
- Draugiem Group
- East Metal
- Exigen Services
- Filter
- LR Finanšu ministrija
- G4S Latvia
- Grindeks
- If Latvia
- LR Izglītības ministrija
- Laima
- Latvijas Balzāms
- Latvenergo
- Lattelecom
- Latvijas dzelzceļš
- Latvijas finieris
- Latvijas loto
- Latvijas Universitāte
- LMT
- Nordea Bank
- PricewaterhouseCoopers
- Rīgas Stradiņa universitāte
- Rimi Latvia
- SEB banka
- Skrivanek Baltic
- Smiltenes novada pašvaldība
- Starptautiskā lidosta "Rīga"
- Statoil (Crikle K)
- Swedbank
- TestDevLab
- Valsts darba inspekcija
- Ventspils reiss
- VTU Valmiera
- Wunderkraut Latvia u.c.

**Sāksim arī katrs pats ar savas
veselības veicināšanu...**